



Ittra Pastorali

tal-E.T. Mons. Mario Grech
Isqof ta' Ghawdex

fl-okkażjoni tas-Solennità ta' Marija Mtellgħa s-Sema
2017

BIEX TWARRAD IT-TAMA

(gabra fil-qosor tal-Ittra)

Tama u qtigh il-qalb

Hemm persuni li jsaħħruk kemm għandhom ħila jittamaw – fihom għandhom passjoni biex jagħmlu dak kollu li jidher impossibbli. Huma nies li t-tama hija l-mutur ta' ħajjithom. Jien konvint li fis-satra ta' ċerti djar, fis-swali tal-isptar, fiċ-ċelel tal-ħabs, fiċ-ċentri ta' riabilitazzjoni, fil-kuritur ta' Dar Arka u d-Dar tal-Providenza hemm esperjenzi ta' persuni li l-ossigenu ta' ħajjithom huwa t-tama.

Nies bħal dawn jagħmlulna ħafna kuraġġ; imma mhux kulhadd huwa qawwi. Naf b'dawk li qatgħu qalbhom quddiem l-isfidi tal-ħajja personali, familjari u soċjali. Naf b'dawk li tilfu kull tama fihom infushom u f'dawk ta' madwarhom. Ghax intfielhom il-mutur tal-ħajja, ħajjithom saret tqila, miżgħuda bl-inċertezzi, dwejjaq u għeja. Hemm min jaħseb li kollox mar il-baħar!

Dan kollu jgħodd ukoll għalina bħala nazzjon. Il-gid tkattar u f'ċerti każi tkattar sew. Komplex jinfirxu s-servizzi soċjali b'risq il-persuni vulnerabbli. Imma l-faqar żdied ukoll u l-fqir faċli jaqta' qalbu. Għandna faqar materjali, affettiv, intellettuali, emozzjonali u ta' valuri. Żmienna hu mmarkat b'għadd ta' kriżijiet personali, familjari, ekonomiċi u istituzzjonali. Donnu nholqot kultura ta' suspett f'kollox u f'kulhadd, li kapaċi tagħmel ħsara lill-istituzzjonijiet tad-demokrazija u lill-istess ekonomija. Pajjiżna għandu bżonn urgenti tat-tama.

Nuqqas ta' tama fil-ħajja tagħna l-Insara

L-aġar dizgrazzja li tista' tigrilna hija meta naqtgħu qalbna minn Alla. Naf b'individwi li meta ġew wiċċ imb wiċċ mad-dnub tagħhom, ingibdu lura minn Alla għax ħasbu li sejjer jistmerrhom! Hemm oħrajn li jaħsbu li għandhom jagħlqu l-ktieb ma' Alla għax jinsabu f'qagħda li mhix konformi mal-ligi morali, imma ma jistgħux joħorġu minnha.

Anke l-Knisja trid tibqa tittama. Taqta' qalbek tara rezistenzi għar-riformi fil-ħajja tal-Knisja. Hawn min jitfixkel quddiem ċertu aġġornament li qed tagħmel il-Knisja fl-approwċ pastorali. B'xorti ħażina, jeżistu l-profeti tal-qerda, li fil-ħeġġa religjuża li għandhom aktar ħsiebhom biex jinnutaw it-tebġha milli l-ħafna tajjeb li hemm fil-

bniedem; aktar jehlu fl-izball milli japprezzaw l-isforzi li persuna tipprova tagħmel biex tqum fuq saqajha. Biex jafferaw il-ġustizzja ta' Alla, jikkontrollaw il-ħniena tiegħu. Atteġġjamenti ta' din ix-xorta jxejnu kull tama fil-bnedmin u jagħmlu mill-Knisja dak li qatt ma għandha tkun. Il-Knisja hi u teżisti proprju biex toffri tama vera lill-umanità.

It-tama dritt ta' kulhadd

Għalhekk ma għandna nħallu lil hadd jisirqilna d-dritt għat-tama. Huwa impossibbli li wiehed jgħix mingħajr tama. Imma fil-ħajja hemm ħafna tamiet, u għalhekk il-mistoqsija l-kbira hija liema hija t-tama li ma tqarraqx.

Il-kisbiet li għamli t-teknoloġija, ix-xjenzi, l-ekonomija u l-politika huma bla tarf u għandna nkunu grati għat-tamiet li jixegħlu fil-qlub ta' ħafna. Ħasra li mhux kulhadd jista' jgawdi mill-kisbiet li jsiru bis-saħħa ta' dawn l-ghodod, għax saħansitra hemm min jiġi sfruttat biex iduq il-frott tagħhom, bħal fil-kamp tas-saħħa jew meta jiġi bżonn ta' servizzi professjonali! Imma din "it-tama soċjali" taf tkun fattur ta' deluzjonijiet kbar! Anki meta dawn l-ghodod huma mhaddma bil-qies, xorta waħda ma jissodisfawniex għalkollox. But imħaxxen mhux bilfors ifisser li l-qalb hija mimlija. Għalhekk, nistaqsi liema hi dik it-tama li tista' toffri serħan tal-moħħ u l-qalb?

It-tama tagħna f'Alla

Alla huwa s-sies ta' kull tama. Dan ma jfissirx li l-bniedem jittama li jikseb "xi haġa" mingħand Alla, imma jittama li Alla jkun qribu. "Ħafna jittamaw li jiksbu xi haġa mingħand Alla, imma ma jixtiqux lilu. Int ixxennaq biss għal Alla". It-twegiba ta' Alla għax-xewqa tiegħek hija l-persuna ta' Ġesù Kristu.

Huwa għalhekk li San Pawl jikteb: "Ġesù Kristu huwa t-tama tagħna". Ġesù jagħmel il-qalb lil dawk li tilfu t-tama. Meta darba lemaħ raġel aghma minn twelidu, id-dixxipli staqsewh: "Dan tweled aghma għax dineb hu stess jew għax dinbu l-ġenituri tiegħu?" Ġesù ma jitfixkilx fid-dnub, ma jintilifx f'diskussjoni dwar ir-responsabbiltà morali; minflok, jipprova jqabbad il-fjamma mitfija tat-tama f'dak ir-raġel. Filwaqt li dawk ta' ma' djul Ġesù waqfu fuq il-ħtija morali, Ġesù gietu ħniena minnu għax kien bla ebda tama; dak li l-komunità religjuża kienet tqies bħala skart, f'għajnejn Kristu kien opportunità biex Alla jikkomunika lilu nnifsu; dak li fil-ġudizzju tal-bniedem kien manifestazzjoni tad-"dnub", għal Kristu sar manifestazzjoni tal-grazzja ta' Alla.

Imma l-aqwa mument fil-ħajja ta' Ġesù li jimliena b'tama soda huwa l-grajja tal-mewt u l-qawmien tiegħu. Fit-Tridu tal-Għid ta' Kristu "warrdet it-tama". It-twemmin tagħna huwa mixja ta' fidi li titlaq minn fatt li seħħ fl-istorja: Ġesù miet għal dnubietna, ġie midfun, u fit-tielet jum qam. Kieku Kristu ma qamx, kieku t-tama tagħna hija fiergħa.

Fid-dawl tal-qawmien mill-mewt, anki l-Imsallab huwa għelm ta' tama. Ġesù Kurċifiss huwa għajn ta' tama li warrdet sewwasew bil-qawwa tal-imħabba: għax l-imħabba gēddet dak kollu li messet miegħu. Hekk, fl-Għid, Ġesù bidel id-dnub tagħna f'maħfra, il-mewt tagħna f'qawmien, il-biza' tagħna f'fiduċja. Huwa għalhekk li fuq is-salib twieldet u dejjem titwieled mill-gdid it-tama tagħna; għalhekk li ma' Ġesù kull dalma tagħna tista' tigi mibdula f'dawl, kull telfa f'rebħa, kull qtigh il-qalb f'tama.

Alla diġà qiegħed wara l-bieb tagħna. Il-ħabbata f'idejh, imma ma jistax jidhol jekk ma nifthulux. Billi aħna nitnikkru fil-ħwejjeg ta' Alla, it-tama tagħna hija li Alla jibqa' jittama li nifthulu biex jidhol. Alla jibqa' jistenniena anki meta nittraduh.

Għalhekk huwa skandlu meta aħna l-Insara naraw kollox minn nuċċali iswed. Ma hemm ebda ċirkustanza, negattiva kemm hija negattiva, li għandha żzommna lura, għax "l-Insara mhumiex nies tad-dlam imma jgħixu fid-dawl; ma jċedux għal-lejl imma jittamaw fiż-żerniq; mhumiex mirbuħa mill-mewt, imma jixxennqu għall-qawmien; mhumiex mgħawġin taht it-toqol tal-ħazin, għax dejjem jafdaw fil-possibbiltà bla għadd tat-tajjeb. Din hija t-tama Nisranija".

Għalhekk irrid nagħmlilkom kuraġġ. Ikunu kemm ikunu kbar id-diffikultajiet li niltaqgħu magħhom, inkluż ukoll il-qasam spiritwali, ladarba Alla qed joffri li jkun sieheb tagħna fil-mixi tagħna, qatt ma għandna nċedu l-armi. Taf tkun fil-qalba taxxitwa u tintebaħ li fik diġà jgħammar is-sajf.

Id-dixxerniment

Meta wieħed jittama, ma jfissirx li dan joqgħod jistenna l-bajtra taqa' f'ħalqu! It-tama hija frott ta' dixxerniment. Dan l-eżerċizzju huwa meħtieġ, għax ir-realtà mhix dejjem dik li tidher mal-ewwel daqqa t'għajn. Barra l-bniedem li jidher, hemm il-bniedem interjuri li kapaċi jkollu ġawhar prezzjuż mistur. Il-bniedem li jittama, kapaċi johroġ fid-deher dan it-teżor. Għalhekk Santu Wistin jgħid li t-tama għandha żewġt ibniet helwin: "ir-rabja" lejn l-affarijiet kif inhuma; u "l-kuraġġ" biex l-affarijiet jinbidlu.

Tamiet qarrieqa

Għall-komunità Nisranija, id-don tat-tama huwa responsabbiltà, fis-sens li huwa dmir tagħna li ngħinu biex fis-soċjetà jinfethu proġetti ta' tama għall-oħrajn. Imma biex nissodisfaw ix-xewqat tal-bniedem, ma għandniex noffru tamiet bi prezz irħis. Dan huwa l-każ meta noffru droga għar-rikreazzjoni jew dik legalizzata. Lill-bniedem ma nissodisfawhx billi nagħtuh dak li jitlob, imma billi nipprovdulu dak li jixraqlu. Huwa tajjeb li wieħed jagħti tama lill-immigranti billi jipprovdilhom xogħol, imma li dawn jaħdmu f'kundizzjonijiet ħżiena u jirċievu paga inqas minn dik li jisthoqqilhom, dan għalija huwa għamla ġdida ta' jasar.

Għalhekk, kulhadd skont il-kompetenza tiegħu, huwa msejjaħ jgħin biex in-nazzjon jiddixxerni t-toroq tat-tama. Is-soċjetà terġa' ssib it-tama: (1) meta l-bniedem ikun fil-qalba tal-istituzzjonijiet tagħha; (2) meta tissaħħaħ is-solidarjetà bejnietna; (3) meta ma tingħalqax fil-biża' ta' ċertezzi foloz; (4) meta tinvesti fl-iżvilupp u fil-paċi; (5) meta tinfetaħ għaž-żgħažagħ, toffrilhom perspettivi serji ta' edukazzjoni u ta' xogħol; (6) meta tinvesti fil-familja; (7) meta tirroripetta l-kuxjenza u l-ideali taċ-ċittadini tagħha; (8) meta tħares il-ħajja fil-qdusija kollha tagħha u tbarri l-abort u l-ewtanasja.

L-Assunta: għelm ta' tama

Ftit jiem oħra niċċelebraw is-Solennità ta' Marija Mtellgħa s-Sema. L-Għid tal-Assunta jinftiehem biss fid-dawl tal-Għid il-Kbir ta' Kristu.

Dik li aħna nsejju "l-Kwindiċina ta' Santa Marija", fil-Knisja Bizantina tissejjaħ "*ir-randan qasir tal-Verġni Mbierka*". Kif fir-Randan nithejjew għall-Għid il-Kbir, hekk matul dawn l-erbatax-il ġurnata, huma jistennew l-Għid ta' Marija, il-"festa tal-festi" f'għieħ Omm Alla u Ommna. Kif il-Knisja għandha l-Velja tal-Għid, huma jiċċelebraw il-Velja tal-Assunta: bħalma fil-lejl mis-Sibt għal Hadd l-Għid il-Knisja ma torqodx biex tistenna lil Kristu jqum mill-mewt, hekk lejlet il-Festa ta' Santa Marija l-komunità Nisranija tishar biex mas-sebħ tal-15 ta' Awwissu hija timtela bit-tama li għib magħha l-Assunta.

Għal kwazi għoxrin sena, il-Knisja f'Għawdex ilha tiċċelebra din il-Velja tal-Assunta quddiem is-Santwarju tal-Madonna Ta' Pinu. Nixtieq li din is-sahra Marjana tkompli tkun ċelebrazzjoni speċjali fil-kalendarju tal-ħajja tad-djoċesi. Għalhekk inhegġeġ lilkom il-familji, gruppi taż-żgħažagħ, komunitajiet parrokkjali, komunitajiet ta' ħajja kkonsagrata u ħuti saċerdoti biex iżzommu l-appuntament annwali ta' dan l-Għid tas-sajf.

Minn qalbi nerga' ntennilkom: Aghmlu l-qalb! Daqskemm aħna "l-poplu tal-Għid u l-għanja tagħna hija l-Hallelujah", daqshekk ieħor aħna "l-poplu tal-Assunta u l-għanja tagħna hija l-Hallelujah"! "Alla tat-tama jimliekom ilkoll bil-ferħ" (Rum 15:13).

Mogħtija mill-Kurja tal-Isqof, ir-Rabat, Għawdex, nhar il-Ġimgħa 11 ta' Awwissu 2017, tifkira liturgika ta' Santa Kjara ta' Assisi.

✠ Mario Grech
Isqof ta' Għawdex

PS Biex tinqara fil-quddies kollu tas-Sibt filgħaxija u l-Hadd, 12 u 13 ta' Awwissu 2017.